[2019] 15 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1

ਏ.ਬੀ.ਸੀ.ਡੀ.

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰਬਰ 191)

10 ਦਸੰਬਰ, 2019

[ਉਦਯ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ ਅਤੇ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਜਾਂਚ: ਜਾਂਚ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ 2018 ਦੀ FIR ਨੰਬਰ 58- ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਸਬੰਧ ਬਣਾਏ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਡਮਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ FIR ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ: 2018 ਦੀ FIR ਨੰਬਰ 58 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਨ - ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੋਬਾਈਲਾਂ ਤੋਂ ਡਾਟਾ ਵੀ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਨੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਡੇਟਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ

ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੂਰਾ ਡਾਟਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਦੋਵੇਂ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਵੀ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਤਸਵੀਰਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਹੜਾ ਡਾਟਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਈਕਲਾਉਡ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਕੋਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਲਬਧ ਸਨ - ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨੁਕਸਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੁਝ ਵੀ ਠੋਸ ਨਹੀਂ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜਾਂਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀਡੀਓ ਜਾਂ ਆਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪੂਰਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

XXXXXX

ਜਾਂਚ: ਜਾਂਚ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ FIR ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ; ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਰਿਕਾਰਡ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਹੋਟਲ ਦੀ CCTV ਫੁਟੇਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ; ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ - ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ FIR ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ: FIR ਨੰਬਰ 314 ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਘਟਨਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰ ਨੇ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ, CCTV ਫੁਟੇਜ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਥੇਲਾ (ਰਿਕਸ਼ਾ) ਨੇ ਟੱਕਰ ਮਾਰੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਸੱਚੇ ਨਹੀਂ ਸਨ - ਸਹੁੰ ਖਾ ਕੇ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 181 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ

ਆਪਣੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ।IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 182 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ - ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (a) (i) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਹੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ - ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ "ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (a) (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿਉਂ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ" - ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਖੁਦ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ - ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 – ਧਾਰਾ 181, 182 – ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਯਮਾਵਲੀ, 1973 – ਧਾਰਾ 195 (1) (a) (i)।

XXXXXX

3 ਏ.ਬੀ.ਸੀ.ਡੀ. ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਪੁਸ਼ਪਾਦੇਵੀ ਐਮ. ਜਟੀਆ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਐਲ. ਵਾਧਵਨ ਆਦਿ **(1987) 3 SCC 367: [1987] 3 SCR 46**; ਚੰਦਰ ਸ਼ਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ **(1995) 1 SCC 421: [1994] 5 Suppl. SCR 465;** ਕੇ.ਡੀ. ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2008) 12 SCC 481: [2008] 10 SCR 454;** ਧਨੰਜੇ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1995) 3 SCC 757: [1995] 3**

SCR 964 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਹਵਾਲਾ		
[1987] 3 SCR 46	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 15**

[1994]5Suppl SCR 465	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 16**
[2008] 10 SCR 454	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 16**
[1995] 3 SCR 964	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 16**

ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰਬਰ 191.

(ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ)

(ਬੀ.ਵੀ. ਬਲਰਾਮ ਦਾਸ ਲਈ) ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਮਨ ਲੇਖੀ, ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਮਾਥੁਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਦੂਬੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਿਵਿਆ ਨਾਇਰ, ਅਨੁਜ ਅਗਰਵਾਲ, ਪੁਨੀਤ ਪਾਠਕ, ਅਵਧ ਬਿਹਾਰੀ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਮੁਹੰਮਦ ਅਖਿਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਹਾਸਿਨੀ ਸੇਨ, ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਧੀਰਾਂ ਵਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸੁਹਾਨ ਮੁਖਰਜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸਥਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਦਲਵੀ, ਅਮਿਤ ਵਰਮਾ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨਚੰਦਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਾਜਲ ਦਲਾਲ, ਨਵੀਨ ਕੁਮਾਰ, ਮੈਸਰਜ਼ ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. ਚੈਂਬਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਮਨੋਜ ਵੀ. ਜਾਰਜ, ਮੁਹੰਮਦ ਇਰਸ਼ਾਦ ਹਨੀਫ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਿਲਪਾ ਲੀਜ਼ਾ ਜਾਰਜ, ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਅਹਿਮਦ, ਮੁਜਾਹਿਦ ਅਹਿਮਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਜੈ, ਕੇ. ਪਨਮੇਂ, ਸ਼ਿਫਾਜ਼ ਆਰ. ਧੀਨ, ਰੇਂਜੀਠ ਵੀ. ਫਿਲਿਪ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਵਿਕਾ, ਹੇਮੰਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਾਬੀਲਾ ਕੇ.ਕੇ., ਏ.ਬੀ. ਕੌਸ਼ਿਕ, ਅਵਧ ਬਿਹਾਰੀ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਡਾਕਟਰ ਮੋਨਿਕਾ ਗੁਸਾਈਂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਭੱਲਾ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾਂ ਹੇਠ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਉਦਯ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

XXXXXX

"I.ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 376, 328, 506 ਅਤੇ 509 ਦੇ ਤਹਿਤ FIR ਨੰਬਰ 58/2018, 1860 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

II. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7) ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ ਕਿ ਉਹ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕਰੇ।

III. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਬਸੀਰਹਾਟ ਥਾਣਾ ਵਿਖੇ ਦਰਜ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 384, 389, 34 ਤਹਿਤ FIR ਨੰਬਰ 256/2018 ਮਿਤੀ 03.06.2018 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।

IV. ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਰਿਕਾਰਡ (CDR) ਇਕੱਤਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਜ਼ਬਤ ਕਰੇ ਅਤੇ 27.01.2018 ਤੋਂ 29.01.2018 ਤੱਕ ਲਲਿਤ ਹੋਟਲ ਦੀ ਲਾਬੀ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਅਤੇ ਕਮਰਾ ਨੰਬਰ 2603 ਦੀ CCTV ਫੁਟੇਜ ਬਰਾਮਦ ਕਰੇ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ।

V. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ।

VI. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ।

2. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ 2018 ਦੀ FIR ਨੰਬਰ 58 ਬਰਾਖੰਭਾ ਰੋਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਰਾਖੰਭਾ ਰੋਡ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:

XXXXXX

5 ਏ.ਬੀ.ਸੀ.ਡੀ. ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਉਦਯ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.]

ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 (ਇੱਕ IPS ਅਧਿਕਾਰੀ) ਫੇਸਬੁੱਕ 'ਤੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਰਾਹੀਂ ਦੋਸਤ ਬਣ ਗਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲੱਗੇ। ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। 28.01.2018 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦਿੱਲੀ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਟਲ ਲਲਿਤ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਦਿਨ ਬਿਤਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਚਾਕਲੇਟਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਚਾਕਲੇਟ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਚੱਕਰ ਆ ਗਏ। ਉਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਨੇ ਸਰੀਰਕ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਹੋਏ ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਨੇ ਅਚਾਨਕ 10.02.2018 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ 28.01.2018 ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਏ, ਕਿਹਾ ਕਿ FIR 26.05.2018 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

[1] ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 228A ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

3. 03.06.2018 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ 2018 ਦੀ FIR ਨੰਬਰ 256 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਵਿਰੁੱਧ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਅੱਗੇ ਝੁਕਦਿਆਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ 04.02.2018 ਨੂੰ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। FIR ਵਿੱਚ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 384, 389 ਅਤੇ 34[2] ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

4. ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਵਲੀ [3] ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਾਵਲੀ[3] ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2018 ਦੀ ਉਕਤ FIR ਨੰਬਰ 256 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

5. ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ FIRs ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ FIR ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਸਹੀ

ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਨਿਯਮਾਵਲੀ[3] ਦੀ ਧਾਰਾ 164 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ; ਕਿ ਹੋਟਲ ਲਲਿਤ ਦੀ ਕੋਈ CCTV ਫੁਟੇਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਪੁਲਿਸ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ FIR ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ FIR ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸੌਂਪੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

---

[2] ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860

[3] ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਯਮਾਵਲੀ, 1973

XXXXXX

6. 19.06.2018 ਨੂੰ 2018 ਦੀ FIR ਨੰਬਰ 58 ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕ੍ਰਾਈਮ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਸਤ, 2018 ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇੱਥੇ ਦੱਸੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

7. ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇ।

(a) 23.07.2019 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਹੋਟਲ ਤੋਂ CCTV ਫੁਟੇਜ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ

ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਕੋਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ CCTV ਫੁਟੇਜ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਫੁਟੇਜ ਹੋਟਲ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮੋਬਾਈਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਦੂਜੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਮੋਬਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਭੇਜਣਗੇ। ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ;

(b) 11.09.2019 ਨੂੰ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦਾ ਦੂਜਾ ਮੋਬਾਈਲ ਵੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਮੈਟਾਡਾਟਾ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ:

ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਫੋਨਾਂ ਤੋਂ ਡਾਟਾ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜਾਂਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

XXXXXX

ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਕੋਡ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ, ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਮਾਥੁਰ ਨੇ ਕੋਡ ਨੰਬਰ (ਨੰਬਰ 220192) ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਪੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਡ ਨੰਬਰ ਦੋਵਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(c) 21 ਅਕਤੂਬਰ, 2019 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ 18.10.2019 ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ 2019 ਦਾ Crl.M.P. ਨੰਬਰ 162386 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਥਾਣਾ ਕੋਟਲਾ ਮੁਬਾਰਕਪੁਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ FIR ਨੰਬਰ 314 ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ:

ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਡਿਫੈਂਸ ਕਲੋਨੀ ਤੋਂ ਰੈੱਡ ਲਾਈਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਫੋਨ ਸਟੋਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਚਾਨਕ ਪਿੱਛੋਂ ਇਕ ਕਾਰ ਆਈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਜ਼ਖਮੀ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ 100 ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਮਦਦ ਲਈ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਇੱਕ ਆਟੋ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। PCR ਆਈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ AIIMS ਟਰਾਮਾ ਸੈਂਟਰ ਲੈ ਗਈ। ਮੈਂ ਤੁਰੰਤ SIT ਨੂੰ ਕਾਲ ਕੀਤੀ (26.05.2018 ਨੂੰ ਪੀ.ਐਸ. ਬਾਰਾਖੰਬਾ ਰੋਡ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੀ FIR ਨੰਬਰ

0058/18 ਦਾ ਹਵਾਲਾ) ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਫੋਨ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ। ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਡੀਸੀਪੀ ਨੂੰ ਫੋਨ ਅਤੇ ਵਟਸਐਪ ਮੈਸੇਜ ਕੀਤਾ।

FIR ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੱਕਾ ਖਦਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪਲਬਧ CCTV ਫੁਟੇਜ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਪਰਛਾਵਾਂ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਕ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਝੁਕਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਆਈਪੀਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰਾਡਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਢੁਕਵੀਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਪਾਅ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

(d) 24.10.2019 ਨੂੰ, ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 11.09.2019 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਦੂਜੇ ਮੋਬਾਈਲ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

XXXXXX

ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਤੋਂ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮਾਮਲਾ CBI CFSL ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਮਾਥੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਆਈ.ਕਲਾਉਡ ਆਈ.ਡੀ. ਅਤੇ ਪਾਸਵਰਡ ਸਮੇਤ ਸਬੰਧਤ ਵੇਰਵੇ CBI CFSL ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, CBI CFSL ਨੇ ਹੁਣ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਯਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਤੋਂ ਸਬੰਧਤ ਆਈ.ਕਲਾਉਡ ਡੇਟਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਆਈ.ਕਲਾਉਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੈਕਅੱਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਈ.ਫੋਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਮਨੋਜ ਵੀ. ਜਾਰਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 17.10.2019 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਨੇ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਦਾ AIIMS ਟਰਾਮਾ ਸੈਂਟਰ,

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਟਲਾ ਮੁਬਾਰਕਪੁਰ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। FIR ਨੰਬਰ 314 ਮਿਤੀ 18.10.2019 ਥਾਣਾ ਕੋਟਲਾ ਮੁਬਾਰਕਪੁਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੱਖਣੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਗਜ਼ਾਤ 2019 ਦੇ Cr.M.P. ਨੰਬਰ 162386 ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਹਾਸਿਨੀ ਸੇਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ FIR ਨੰਬਰ 314 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਚਿਤ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

XXXXXX

9 ਏ.ਬੀ.ਸੀ.ਡੀ. ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਉਦਯ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.]

(e) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕ੍ਰਾਈਮ ਬ੍ਰਾਂਚ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ 26.05.2018 ਦੀ FIR ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ 26.11.2019 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਤੋਂ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੂਰਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ, ਡਿਫੈਂਸ ਕਲੋਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਟੇਟਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ CCTV ਫੁਟੇਜ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰ ਨੇ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

13. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ CCTV ਫੁਟੇਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 17.10.19 ਨੂੰ ਰਾਤ ਕਰੀਬ 8.52 ਵਜੇ ਉਪਲਬਧ CCTV ਫੁਟੇਜ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਥੇਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਖੱਬੀ ਲੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੱਟਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ TSR/ਆਟੋ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਥੇਲਾ ਵੱਲ ਦੇਖਦਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੂਰ ਜਾਂਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। CCTV ਫੁਟੇਜ ਤੋਂ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰ ਨੇ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਹ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਚਲੀ ਗਈ। (ਅਜੇ ਵੀ CCTV ਫੁਟੇਜ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ)।

14. ਸਥਾਨਕ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ / ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਚਾਰ ਪਹੀਆ ਵਾਹਨ (ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਵਾਹਨ) ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕੇ।

15. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ/ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਨੂੰ "ਥੇਲਾ" ਦੁਆਰਾ ਸਕ੍ਰੈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

16. ਉਪਲਬਧ CCTV ਫੁਟੇਜ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ 17.10.2019 ਨੂੰ ਰਾਤ ਕਰੀਬ 8.52 ਵਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਚੌਕ, ਕੋਟਲਾ ਮੁਬਾਰਕਪੁਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਥੇਲੇ ਨੇ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਰਾਤ 9.00 ਅਤੇ 9.07 p.m ਵਜੇ ਆਪਣੇ ਠਹਿਰਨ ਦੇ ਸਥਾਨ ਯਾਨੀ ਇੰਦਰਾ ਨਿਕੇਤਨ ਵਰਕਿੰਗ ਗਰਲਜ਼ ਹੋਸਟਲ, ਸਰੋਜਨੀ

ਨਗਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ. ਕਾਲ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਰਾਇਣ ਅਪੇਕਸ ਟਰਾਮਾ ਸੈਂਟਰ, AIIMS, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਰਾਤ ਕਰੀਬ 9.56 ਵਜੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਹ ਰਾਤ ਕਰੀਬ 9.24 ਵਜੇ PCR ਸਟਾਫ ਨਾਲ AIIMS, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਰਾਇਣ ਅਪੇਕਸ ਟਰਾਮਾ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ। ਇਹ ਕਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰੋਜਨੀ ਨਗਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਡਿਫੈਂਸ ਕਲੋਨੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਕੋਟਲਾ ਮੁਬਾਰਕਪੁਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪੈਰਾ 12 ਤੋਂ 15 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

XXXXXX

(f) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਗਲੀ ਤਾਰੀਖ ਭਾਵ 27.11.2019 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ CCTV ਫੁਟੇਜ ਦੇਖਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(g) CCTV ਫੁਟੇਜ ਦੇਖਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 03.12.2019 ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"8. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿਸ ਆਟੋਰਿਕਸ਼ਾ ਨੇ 12ਵੇਂ ਮਿੰਟ 36 ਸੈਕਿੰਡ (12:36) ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ, ਟ੍ਰਾਈਸਾਈਕਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਉਸ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰ ਜੋ ਕੁਝ ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚੀ ਗਈ ਘਟਨਾ ਦੀ ਲੜੀ ਵਜੋਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਜੋ ਪੀੜਤ ਸੀ ਅਤੇ ਖੂਨ ਵਗ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੱਕੀ ਪਾਈ ਗਈ ਕਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਈਸਾਈਕਲ ਨੇ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਟੱਕਰ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

9. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਪਿੱਛਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਾਰ ਆਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਥੇਲਾ (ਗੱਡੀ ਨਾਲ ਲੈਸ ਟ੍ਰਾਈਸਾਈਕਲ) ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛੋਂ ਟੱਕਰ ਮਾਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰ ਟ੍ਰਾਈਸਾਈਕਲ (ਥੇਲਾ) ਦੀ ਟੱਕਰ ਦੇ 28 ਸਕਿੰਟਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ।

ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਲੜੀ ਜਦੋਂ ਇਕ ਆਟੋ ਰਿਕਸ਼ਾ ਉਸ ਨੂੰ ਝਟਕੇ ਵਿਚ ਘੇਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਕਮਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਬੱਚਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਤੋਂ ਟੱਕਰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਜੰਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਕਾਰ/ਵੈਨ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ ਪੈਦਲ ਯਾਤਰੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਹੋਵੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇੱਕ ਗਲਤ ਖੇਡ ਬਾਰੇ ਡਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(h) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵੀ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

XXXXXX

11 ਏ.ਬੀ.ਸੀ.ਡੀ. ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਉਦਯ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.]

(i) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ FIR ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸ਼ਵੇਤਾ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ii) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਸੀ। ਇਹ ਕੋਈ ਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਟ੍ਰਾਈਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਥੇਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਸ ਬਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭੜਕਾਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸੀ।

(iii) ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 'ਤੇ, ਉਹ ਜਾਣਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਥੇਲਾ ਨੇ ਟੱਕਰ ਮਾਰੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਨੁਮਾਨ ਸੀ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਛੋਟੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਘਟਨਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।

9. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਜ ਜਾਰਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

(i) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਖਦਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ FIR ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ;

(ii) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ FIR ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੁਰਮ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7, ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਏ ਗਏ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਸੀ;

(iii) ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੁਝ ਆਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ;

(iv) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੇ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਡਾਟਾ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਡਾਟਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ; ਅਤੇ

(v) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਥੇਲਾ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਆਸ ਪਾਸ ਇੱਕ ਕਾਰ ਵੇਖੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ।

XXXXXX

10. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ 2018 ਦੀ FIR ਨੰਬਰ 58 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਏਸੀਪੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਵੇਤਾ ਤਿਵਾੜੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੋਬਾਈਲਾਂ ਤੋਂ ਡਾਟਾ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਨੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਡੇਟਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਾ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਵੀ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਤਸਵੀਰਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੁਆਰਾ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਈ.ਕਲਾਉਡ ਤੋਂ ਜੋ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਕੋਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਅੰਕੜੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਵਿਚਕਾਰ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਉਚਿਤ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਨੇ ਮੰਦਭਾਗੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨੁਕਸਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਠੋਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜਾਂਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰੇ ਹੋਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ,

ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਜੇ ਵੀ ਕੋਈ ਵੀਡੀਓ ਜਾਂ ਆਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਪੂਰਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

11. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ FIR ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਵਲੀ [3] ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਵਲੀ [3] ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੀ ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ FIR ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇ।

XXXXXX

13 ਏ.ਬੀ.ਸੀ.ਡੀ. ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਉਦਯ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਜੇ.]

12. ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵਾਂ FIRs ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ FIR

ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ।

13. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ FIR ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

14. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ। FIR ਨੰਬਰ 314 ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 17.10.2019 ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰ ਨੇ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦਾ ਹੱਥ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਥੇਲੇ ਨੇ ਟੱਕਰ ਮਾਰੀ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਸੱਚੇ ਨਹੀਂ ਸਨ।

15. ਸਹੁੰ ਖਾ ਕੇ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 181^{2} ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ

IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 182[2] ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਵਲੀ[3] ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (a) (i) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਵਲੀ [3] ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (b) (i) ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, **ਪੁਸ਼ਪਾਦੇਵੀ ਐਮ. ਜਤੀਆ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਐਲ. ਵਾਧਵਨ ਆਦਿ ਵਿੱਚ**[4] ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

[4] (1987) 3 SCC 367

XXXXXX

16. **ਚੰਦਰ ਸ਼ਸ਼ੀ** ਬਨਾਮ **ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ**[5] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਤੀ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"1. ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਫਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ

ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ; ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

2. ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਭਟਕਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਅਸਿੱਧੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਬਲਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਦੇ ਹਨ।

14. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਣਹਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਵੇਗਾ. ਇਹ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮੈਨਜ਼ ਰੀਆ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸੀ; ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ।

ਕੇ.ਡੀ. ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ **ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ**[6] ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

XXXXXX

"39. ਜੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਨਸਿੰਗਟਨ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨ[7] ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਬਿਨੈਕਾਰ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ "ਇਮਾਨਦਾਰੀ" ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਉਹ "ਗੰਦੇ ਹੱਥਾਂ" ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਿੱਟ ਨਹੀਂ ਫੜ ਸਕਦਾ। ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ ਜਾਂ ਲੁਕਾਉਣਾ ਕੋਈ ਵਕਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਜੁਗਰੀ, ਹੇਰਾਫੇਰੀ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸਾਰੇ ਸਮੱਗਰੀ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ-ਮਰੋੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਨਿਸੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਦਰਅਸਲ, ਅਜਿਹੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਲਈ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

.....

[5] (1995) 1 SCC 421

[6] (2008) 12 SCC 481

[7] (1917) 1 KB 486: 86 LJKB 257: 116 LT 136 (CA)

ਧਨੰਜੇ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ **ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ**[8] ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਝੂਠਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

17. ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ "ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (a) (i) ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿਉਂ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ"। ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਖੁਦ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੇਜੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ 14.01.2020 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

.....

[8] (1995) 3 SCC 757

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi